

MEMORANDUM

7.

Any I.

Núm. 9.

PERIÓDICH INDEPENDENT

Anuncis a preus convencionals.

SUSCRIPCIÓ:

Un any. 2' 50 pessetes.

Santa Coloma de Farnés

30 Septembre 1906

No's tornen els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer del Beat Dalmau, núm. 12.

LA FESTA MAJOR

Del temps vell

El meu poble es apartat de les grans vies carrilayres qui donen, quan menys en aparença, un cauent més modernista a tots aquells que 'ls interessos econòmichs molts més que 'ls de vehinatge, feren un dia assenyalar ab els enginys de la ciencia com a colossals jòchs de termès posats al peu d' aytals camins de ferro y roure.

Els cotxos prehistòrichs, els qui constituïren un gran avenç en temps del últim Austria, son lo pont de plata que 'ns comunica ab la historia contemporanea, son l' antigalla, son lo vehicle qui transporta homens nous, que ranqueja de vellor, esfondrantse avergonyit al sotraqueig impertèrrit de la locomotora.

Y aquets cotxos son la nota característica del meu poble, son les fantasmes, son els gegants de cada dia: son, a la vigilia de la Festa, barrils d'anxoves, llaunes de conserves, pilots empudegants de carn humana.

Les exòtiques

Dolces, esperituals, enrinxolades ab set parells de pintes y una sahó de llaços, baixen festoses y rialleres de les empolsades diligencies les minyones a qui temptaren les bones mesades d' uns senyors forasters, la paraula d' un recluta qui serveix al rey, el desitj d' abandonar les fumades parets de la humil llar payral.

Baixen, y al posar peu a terra de criades passen a mestresses, de servidores a servides.

Unes mans perlàtiques y tremoloses s' allarguen aymanes envers elles; uns ulls humits del plor queden encegats de tant veure, y una veu flaca com la velluria, veu que ix de les teles del cor de una mare les hi diu ab fretura: — ¿Vols que te 'l porti?—

Les mans joves queden lliures del farcell mal apuntat ab agulles.

La velleta pensa disfrutar tres dies ab la seva filla.

Aquesta pensa en la vehina, en

la somereta y en un bordegaç. Passa els carrers de trànzit ab cert ayre de triomf, y al ovirar de lluny la casa hont va naixer, diu ab menyspreu a la seva mare:

—Huix! qu' es pagès aquest poble.

La Rua

Oh la de Santa Tecla! Es la festa dels àngels. Les bones festes comencen a la vigilia. Els alegroys dies de primavera van precedits d'unes albaides delicioses. La Rua de Santa Tecla, es lo més ignoscent de nostra Festa. Potser els passats la innovaren pera enmirallarshi.

Les parelles es preparen. Lo flovioler sona, y ja una volada de flors tot just badades, al ritme barroher del primitiu esturment ressegueix nostres carrers y places escampant les ubriagadores essencies de la infantesa.

Les ignoscentes parelles canten. Potser aixís hauriem de dançar, cantant.

Y llur cançó es incompresa:

«Rua la penya
la gardenya...»

Lo folk-lorista escolta la may sentida cobla Vol fruhirla en tota la seva integritat, y la rua passa depressa, com la primavera, com un sospir. L' escriptor foraster no desmaya y pregunta per ella al primer vehi, qui, no comprenent son afany:

—No diuhen mes que criaturades,—li contesta.

Y al foraster se n' hi va el cor.

La Festa

Senzilla, humil es la del meu poble, mitj enjoyada ab la blanca caputxa de l' antigor, y com ella, honesta y severa.

No es la Festa del poble pretençió que s' alça de puntetes pera veure desde la carena de les serres l' estatua de Colomb y el poble que hi jau al peu; no es la Festa del poble que s' endogala, que treu més al sol que no té a l'ombra, la del que, passada la disbauxa, errant y macilent ha de sorgir ses propries vestidures ab les suhades del seu front: Es la Festa naturalment pagesivola, ig-

noscentment urbana y discretament ciutadana, embolcallada de quelcom artificiós y saturada de les sentors boscanes; es la Festa que s' espera reposadament, com el desenllaç d' un fet que no pot deixar d' esser, perque es periòdich y tradicionalment invariable.

Jo la estimo la Festa del meu poble com a llegat de la velluria que 'ns adorm breument en un llit de flors qui amaguen a les espinaverses de la terra baixa, aquelles qui rebroten marcides que son les flors.

Y la vida em sembla més amable per que no veig malvestats ni petiteses: per que s' es resolt lo problema de la fam.

¡Calentes y grosses!.....

Ensentdemà.... unes veus primes com els primers frets d' hivern anuncien les castanyes miquellenques.

Y en el Canigó y Montseny apunten a voltes, les primeres neus.

X.

La por del Bagís

A l' amich n' Anton Busquets y Punset.

Les flamarades dels tions y ginesteres arribaven fins a la campana de la llar, una llar espayosa com un estatge de gegants.

L' Andreu, lo masover, reposava de les feynes del dia esgranant moresch, encavallat en una samal. Son rostre tenia més del corprès y atontit, que del despreocupat pagès de nostres serralades que a Deu s' encomana boy barrant les bruixes adefora.

Thothom havia anat a dormir. Sols l' Andreu restava a la cuyna, esperant l' arribada de son germà, en Niu, lo tallador de bastons a les ombrivoles ubagues del Bagís.

De prompte s' obri lo batent dret de la porta forana qu' estava ençà y l' acompassat xuroy dels esclops d' en Niu feu girar al masover, cançat d' esperar al bosquerol.

—Pensava que no vinguesses may,—li feu aquell.

—He volgut escorxar avans a l' esteller aquest gorja-blanch que som matat al peu de la barraca; ¿veus-el?

—Pla qu' es cert.—Tu si que hauras guanyat cent perdons y una rialla de la patrona. Malanegada si no fos ell qui ahir se 'ns menjà tres polls.

La porta fou solemniament tencada. A les alteroses montanyes de les Fosses no s' hi sentia el més petit remor. La feble llum d' un fanaló llunyà indicava la presencia dels roders que hi feyen la campanya, ab els quals formava colla en Niu, qui aprofitava el parentiu ab l' Andreu pera no dormir a la palla de la mal-girvada barraca de teulat d' estellicons.

A fòra hi glaçava. En Niu arribà estertèrit de fret. Prompte la tebior confortadora de la llar s' escampà pel seu cos, fet a l' intemperie, y una tirada llarga del vi de la botallola li serví d' eficaç acomplement.

L' Andreu feya mesos que havia esdevingut molt aixut de paraules. Be prou que la savia ell la causa, y tot el vehinat la coneixia be prou. Afins la salut li n' havia valgut menos. Per xò el color de la seva cara era esblaymat, trencat... com el de les ubagues al novembre, y allavors, s' hi anava tornant encara més per moments.

Son germà aprofitava aquella breu estona de la nit, pera parlar y fer mitja vida de persona; mes a l' Andreu li havia d' arrencar les paraules ab ternals.

—No hi ha més—li digué,—aquesta Por et farà tornar esprimatxat com el fus de l' avia.

Què vols que 't diga, si no hi puch fer més. Manem que mati un senglar a colps de puny, y veuras si soch valent.

—Si, però les ànimes et fan por.

—Els braus tremolen quan m' aferatjo a les seves banyes...

—Si, però ara tens un cor com una avellana. Volsthi jugar la setmanada que aquests colps que ara sentim, se 't mengen viu?

—Què? a mí?—y agafant un pesat buscall de un munt de llenya, l' alçà a pols com pera demostrar a son germà lo contrari de lo que deya; mes les cames li flaquejaren y caygué assentat en un rabissell de la maynada.

Ja més asserenat, continuà:

—Si, t' ho confesso, la Por m' estemordeix, em té atuit. ¿Sents? Piquen adalt. Fem el sórt.

L' Andreu afegí llenya al foch, y ab la innocenta paraula de un infant:

—Escoltam, Niu,—va fer.

—Què, vols qu' escolti tabernaclades? Vols que 'm cregui que al fuster del Bagís la Por l' hi estirà els llençols per Tots-Sants? Vols que m' empassi lo del goç vermell, ruhent com foch que us sortí tres dies després? Qui 's creurà...

Anava a seguir en Niu, quan el llum, penjat a l'estaloch de prop d'una finestra s'apagà instantaniament.

Lo resplandor de la llar il·luminà un moment les cares dels germans.

La mirada significativa de l'Andreu, volia dir:—Ho veus?

Lo tallador s'aixecà decidit, y encenent un llucet, s'apressà a aproparlo al llum:

—Està sech; la tramontana bufa; vetho aquí explicat.

—No tens males sortides.

En efecte; en el gresol del llum no hi havia una llàgrima d'oli. Arreglat que fou estat, y com lo colpeig reposat de part-d'amunt de l'escala no parés, en Niu disposat a jugar el tot pel tot, no feu sino agafar una falç y allargantne un altre a son germà:

—Hem de veure si li trobarem el desllorigador a la Por del Bagís,—li digué.

—Per Deu, que t'has begut el seny?

—O ells ó nosaltres.

—Romanem aquí, a la vora del foch. No 'ls inquietem si no ens inquieten. Xiulem, cantem; diu que cantant la Por passa.

En Niu era un jove d'un temperament impetuós quan tractava de fer l'home, però en aquells moments, a no haver sigut perque ensendemà l'hi hauria sortit el seu germà ab un: ¡llenga tens!, quasi, quasi que hauria seguit de molt bona gana el consell que li donava; però pogué més son urch d'home bosquerol, y refermant la veu:—Si, si, hem de trobarloshi el desllorigador, segueixme ab el llum, Andreu,—li feya.

Pochs moments després pujaven als primers grahons de l'escala. Allavors les sotragades se sentien més vives. Semblava que eixien de les golfes.

Ja eren al segon replà. La Por els hi entrava al còs. L'Andreu reculava, més en Niu forollant paraules incoherents el retenia de nou aprop seu.

A dalt no paraven de picar; però poch a poch, molt acompassadament.

Els atrevits exploradors ja quasi arribaven a dalt de tot. Els cops eren més clars: la Por era segura. El misteri de la Por existia. Lo tallador mitj tremolava. Lo masover tremolava de debó, y el llum que l'hi anava ballant a les mans semblava com si tremolés també de por.

En tant, ab la fressa que havian menat nostres bons homes, s'havia deixondit tota la gent de la casa, esparverada com sempre que la Por sortia; y uns a l'escala y altres a baix, esperaven lo desenllaç d'aquella escena, la més atrevida pel rept que en Niu temerariament havia fet a lo desconegut.

Els dos germans arribaren, per fi, a la darrera porta. En Niu l'apretà decidit, y allavors sonà, al bell indret ahont posada la mà havia, lo colp més fort y sech que havien sentit.

L'Andreu se desvaneix; en Niu no afluixa; cedeix la porta... y saltironant festós lo xay més manyach del Bagís, aquell ab qui jugava la maynada, devenit el més aviciat de tots, sortí d'aquella oscura cambra, cançat de tant atroçar a la porta. Un moment després, de quatre en quatre havia baixat els grahons d'aquella fatídica escala, boy belant il·lastimosament.

X.

JOSAFAT

IX

Ultimament rendit i demacrat per vetlles i dejunis, amb un esforç titànic, muntà a les golfes de la gran volta i en la runa que omplenava els espais de les arcades, començà a cavar-hi una fosa. La ponentada seguia llepant ab sa llengua folla la grandiosa esglesia; regolfades vertiginoses aixecaven pols i vlorda que cegaven al campaner; els asperons dels contraforts, tallant la massa fluida, la desviaven, la dividien, arrencant-li xiulets y udols de monstre prehistòric.

El refrec metàlic de l'ampla fulla del cavec am la runa de la volta, restava ofegat per l'atravít aixordador de l'ardida lluita.

Y l'campaner enfondia el clot am tota la pressa que li permetien sos muscles laçats y fluixos.

El sobtà la nit. El ponent moria, passaven dèbils ratxes i, molt llunyà, sonava un reume d'apaibagament i d'impotencia.

En Josafat trevallava sense llum, refantse no mes que de la entrenyinyada celestia que passava per les obertures dels ventiladors. Tenia el sac aprop. Havia volgut cremar el cos pudent de la bagassa i ara, pel forat socarrimat, ensortia un membre que de tant arrossegar-se pel sol s'havia nafrat i no sagnava. El campaner, ficat com un taup dins la fosa, per no fer soroll, am les mans esgratinyava la runa. Oí perfectament com un inmens sanglot de la naturalesa i l'caure seguit d'una pluja espessa.

Sospengué la tasca y escoltà complasent una fressa de brollador que cometçava a sentir-se. El vaigar de les canals, el glu, glu de les gàrgoles y el murmuri de riuada que pujava la ciutat, l'alegraren.

Sortí de les golfes i per la teulada de l'absis, sempre amb el sac a coll, comensà a passejar-se sense verdadera intenció de res. Sols una vaga idea de que l'aigua ho purifica tot, de que l'sac se rentava, de que pot-ser la farúm empudeganta s'en aniria, de que ls ruixats refrescarien son front cremós i enboirat, li daven conort.

En Josafat rigué al mitg de la nit plorosa.

Per la pendent de les teules molles feya de mal caminar-hi, els peus li reliscaven i el sac, que aixopat pesava més, l'empenyia avall, com si en el cadavre es despertés una voluntat misteriosa.

El campaner seguí aquell impuls fins al caire del precipici. Sota seu s'endinzava en la foscor l'espesó de l'adjuva. Encara era oviradora la taca negra de molsa y liquens arrelats en el junt de la cornisa, on finia la corva y començava la plomada altíssima y perfecta.

En Josafat y son bagatje, reposant en el gruix de l'ample mur, anaven amarantse.

Nuvolades espesses corrien sobre d'ells enfosquant la poca transparencia de les estrelles. Els xàfecs refermaren y abaix, en l'abim enigmàtic, l'aigua acarrerada entre l'esglesia i una paret de l'antic cementiri dels canonges, bramulava.

Josafat parà ment en l'absolut segret que prometia aquella torrentera.

Cregué la nit eterna, la força de l'aiguat enorme, el carreró del fons inaccessible y en una sobtada contracció de sos braços dèbils, casi impotents, estimbá el pilot de carn fastigosa.

El sac esllarguit per tanta brega, fluixos els lligams y retingut per un espasme dels dits de Josafat, va buidarse. Les robes de la bagassa voleiaren com aucells de nit, bategant contra els carreus, y el cos fou engolit pel negre espai.

Un sotrac mate, de cosa tova que no rebot ni vibra, marcà l'terme d'aquella furienta devallada.

Amagat entre esquerdots y ortigues, deforma, contorsionat, infecta, restà el cadavre de la Fineta. Y l'aigua que gitava la gàngola quimérica, caigué com baptisme purificador etc., etc., etc.

P. BERTRANA.

Bromejant

Engony la Festa ha anat molt de requiem.

No hem tingut sino quatre orquestres.

Entre elles la «Unión Filarmónica» y la «Unión Artística».

Diu que la migrada cullita d'estivatges ha contribuít a que nostre jovent no pensés en contractar més orquestres.

Hem notat la manca de cap-grossos.

**

El xay... El va comprar la mare del noy el mercat després de Cincogesma. El xay representaria un gran paper. Tothom hi havia concebut grans esperances. El noy desde l'primer dia l'hi penjà un esquellerinch al coll. El noy pensava més ab el xay que ab els llibres d'anà a estudi; el menava a pasturar hont-sevulla: a les prades, a les margeres, y afins als fasolars y vinyes, lo que li valia avegades algunes terrosades. Eren dos sers inseparables.

Ell, el noy, el menaria a la vigília de la festa a l'Escorxador. Veuria ab gust com l'hi passen el ganivet al coll, y després correria depressa ab les teles a casa de qui tingués inflamació; y ja tindria un grapat de sous. Portaria la pell a cal blanquer pera que l'adobés pera el bressol de la germana, y l'endemà ja començaria de bon mati ab les costelles, que a ben segur no s'havien d'acabar may. Tan gros era!

Arribà el dia, y ab ell lo de vendre el xay pera celebrar la Festa. El noy dormia; la mare vetllava; y el marxant encara estava més despert.

Sortí la bona dona de casa; paga sos deutes; y al tornarhi aixugava a besades les llàgrimes de son fill bo y ensenyantli una gorra nova, unes sabates y un mocadoret de seda...

**

Som devant de cà la Ciutat. Una cobla romp ab un pich de corneti que s'en puja fins al quint cel... El valz segueix barroher per donar gust al poble.

Un crítich musical de sequer que 's fa rotllo entre una colla de la seva vora, escolta ab relligiós fervor, guaytant a sos companys, com qui vol dir: no se m'escapa res.

Veyeu; els diu, aquest es tal, el me-

llor flauta d'Espanya. Jo ja 'l conech d'anys y panys.

Aquest que ara reflla, es en Qual. Bon clarinet. Excelent artista. A mi sempre m'ha entusiasmat.

Y aixis va fent la ponderació de la cobla de Barcelona...

Acabada la peça nostre crítich aplaudeix frenèticament.

Fineix la serenata.

Els atxayres s'obren pas entre-mitj del públich. Passen els artistes... y, oh desencant, entre ells coneix a n'en Pere, a n'en Pau, a n'en Joan... a tots els de la cobla de la terra. La cobla de Barcelona s'es follada.

Nostre crítich arronsa les espalles.

Sos interlocutors li diuen que té molt ohido...

**

Tenim la casa plena de forasters. El primer dia de la Festa, cor que vols, cor que demanes.

El segon dia encara els dura l'enfit.

La mestressa els serveix en el dinar del terç l'imprescindible arroz ab totes les despulles.

Algú ja hi veu la primera fulla del passaport.

Al sopar ja surten qualques lleguminoses... y mentres es musteguen, tothom pretexta ineludibles quefers que 'ls obligaran a deixar l'endemà tant agradosa companyia.

X. Z.

DE LA QUINZENA

El dia 10 del corrent es firmà el Reyal decret concedint el títol de ciutat a nostra vila.

Sobre 'ls autes de processament s'ordena que 'ls Jutges expressin per medi de Resultants y Considerants els rahonaments de fet y fonaments de dret inductius en cada cas de la criminalitat presumpta de t'inculpat en el delictu motiu del procés, y que justifiquin la procedencia de declaració tan trascendental pera la honra del ciutadà, qui té indiscutible dret a trobar en els Tribunals de justicia refugi y segur ampar.

Tots els subalterns dels Tribunals, colegiats ordinaris, escribes y aspirants de les Segretaries de govern, nombrats ab caracter d'interí, que no portin més de dos anys d'exercisi en el càrrech, hauran d'acreditar dintre el plaço de dos mesos, documentalment, reunir les condicions necessaries, conforme a les disposicions requerides pera cada plaça, y además nocions de dret usual, de procediments civils y criminals y de catalogació y arxivologia pera el maneig y conservació de procesos, efectes y peces de convicció.

Al objecte de conseguir la repidesa en la tramitació dels sumaris, s'ha disposat que pel Ministeri Fiscal es promoguin en cada cas les correccions disciplinaries que procedeixin quan després de transcorregut el més de la incoació d'un sumari no s'acabi, sense causa justificada; que aixis meteix, transcorreguts els dos mesos després de dictat l'aute de processament, cuydi d'amparar y fer efectiu, si no ho impedís causa justificadíssima, el dret que assisteix al processat pera coneixer el sumari y instar la seva prompta terminació; que igualment promogui les correccions disciplinaries que procedeixin

quan, per resultat de la inspecció personal que exerceix constantment sobre 'ls sumaris, ó per medi dels testimonis circumstanciats que rebí, observí que en els cassos de delictes flagrants no s'guarda el procediment especial que la llei te establerta; y, per últim, que deurá demanar en tot sumari la seva terminació quan consideri que s'han reunit els suficients elements pera fer la qualificació dels fets y poguer entrar en el tràmit del judici oral, reservantse pera l'escrit de conclusions el proposar la pràctica d'aquelles probes quina aportació al sumari dificulti la conclusió del meteix.

El Doctorat en dret comprendrà les assignatures següents: Llegislació comparada, Historia de la Literatura jurídica espanyola, Historia del Dret internacional, Filosofia del Dret y Estudios Superiors de Dret penal y Antropología criminal, ab caràcter necessari les tres primeres y obligatori una de les dos últimes, a elecció dels alumnes; entendentse qu'és indispensable, per consegüent, la aprobació d'una d'aquestes, además de les altres tres, pera aspirar al referit grau.

Notes agricòles.

El vi contingut en receptacles de fusta experimenta variacions de volúm, que son degudas, entre altres causes, als canvis de temperatura. El fret del hivern disminuïx el volúm del vi; pel contrari, quan arriba l'estiu, la calor provoca la dilatació del líquit. Aquets canvis de volúm son menys notables quan el vi está tancat en magatzems ó cellers ahont hi ha un equilibri constant de temperatura.

La evaporació produhida en la superfície exterior dels receptacles de fusta produheix un buty en el interior, per pèrdua de líquit, tant més gran quant més elevada es la temperatura de la atmósfera y més distant son punt de saturació. Aixís s'explica que las pèrduas sian majors en los locals molt ventilats.

Al hivern, un descuyt en aquesta manipulació dels vins no té la importància que en estiu. La majoria dels vins ordinaris contenen el *micoderma vini*, ó sia, el microbi que produheix la floridura del vi ó l'agror. Aquets micobis viuhen y s' desenrotllan en la superfície lliure del líquit en contacte del aire y especialment quan la temperatura es major de 15°. D'aquí resulta que, al istiu, essent la temperatura superior a dit grau, se forma en los vins una tela ó vel originada per dits gèrmens patògenos. El vinicultor pot evitar aquesta alteració ab los reompliments successius, es dir, ab sols tenir cuydado de evitar un buyt en los receptacles.

Los reompliments poden efectuar-se de molt diferents modos. Quan se tracta de grans receptacles, que es el cas més general, podrá evitarse 'l contacte del aire ab el vi, posant una capa d'oli de 1 a 2 milímetros d'espessura, obtenintse aquest resultat ab 1 ó 2 litres d'oli per metre quadrat.

Entre 'ls olis que poden utilitzar-se figura en primera línia a Fransa, l'oli de vaselina, que presenta la triple ventatja de no tenir olor y sabor, de no enranciar-se, no servint de camp de cultiu a las bacterias y de ser més barato que 'ls olis vegetals.

Perá conseguir ab aquest producte

una superfície uniforme, se necessita ferlo caure per una canal, oblícua a la superfície del vi, impeditse d'aquest modo la formació de glòbuls.

Com se veu, és facil evitar los accidents que poden ser ocasionats en el buyt dels receptacles pels gèrmens micodèrmichs, temibles, sobre tot, al estiu, en los vins fluixos.

(De «L'Art del Pagès»)

NOVES

Les tartanes que feyen la carrera de Sils a nostra ciutat pera l'alcanç dels trens lleugers del mati y tarde han parat fins a l'any que ve tal servey.

Hem rebut *Aplech*, models en vers y en prosa del nostre Renaixement, pera ús de les escoles de Catalunya, Mallorca, Valencia y Rosselló, compilats, anotats y ordenats per n'Anton Busquets y Punset y editats per la casa Dalmàu Carles y Companyia, de Girona. Ens en ocuparem oportunament.

Perque son molts els qui verbalment y per escrit ens pregunten pel temps que tenen de coll pera redimir a sos fills del servey de les armes, recordem lo que en altra ocasió apuntarem que per reyal ordre del Ministeri de la Guerra es disposà que 'ls individuus perteneixents al reemplaç de 1905 que s'troben en caixa pera ingressar en files, poden efectuar llur redempció a metàlich fins el dia 30 de Novembre proxim.

Declarades nules les eleccions municipals del segon districte de Vidreres, s'ha convocat a nova elecció pera la renovació bienal de son Ajuntament la qual es celebrará el diumenge qui ve, dia 7 d'Octubre, devent tenir lloch la designació d'interventors el dia d'avuy, y l'escrutini general el dijous següent al dia de la elecció ó siga el 11 del mes entrant.

El nou Ajuntament es constituirá el dia 11 de Novembre prop-vinent, ab arreglo a lo preceptuat en la vigent llei municipal.

Tinguerem el gust de saludar durant els dies de la Festa a nostres particulars amichs D. Francisco Satorras, Enginyer quefe de la Regió agronómica de Catalunya y a D. Frederich Bassols, arcalde de Girona.

Una de les notes més simpàtiques de nostra Festa Major fou l'honest esbarjo català de les sardanes a la nit, que ab molt bon acort s'ha instaurat desde fa alguns anys. Nosaltres els farnesians que tot ho matem ab sardanes, gosarem de boy millor durant tots tres dies: uns per que no 'ls agraden ó consenten altres balls: altres ó per idèntichs motius ó per que no hi poden tenir entrada. El rich y el pobre donantse la mà. Aplaudim nostre Ajuntament qui subvencionà las sardanes de la nit.

Retirada del número anterior per manca de temps.

Una de les sotregades més fortes que hem rebut en nostra vida, ha sigut la fatal nova que 'ns ha sigut comunicada a la hora que escribim aquestes ratlles, el vespre del divendrés, de la mort del qui fou nostre bon amich, en Narcís de Prat y Roure.

El gran sentiment que 'ns aclapara y la perentorietat del temps, ens priva de fer un acabat article necrològich del

company qui ha deixat d'existir a la flor de la joventut, als 23 anys d'edat, quan la vida li oferia més robustesa, els bens de fortuna, comoditats, y la seva apreciable familia l'amor més pur y entranyable.

De tracte sumament afable y atractiu, simpatisava ab totes les classes de la societat, respectant a tothom y fentse estimar de tothom.

Ha mort fervorosament confortat ab els auxilis de nostra Santa Iglesia.

Rebi la seva desconsolada familia nostre més sincer pesam, mentres quedem encomanant a Deu l'ànima del finat (Q. A. C. S.)

S'ha tornat encarregar del Jutjat de primera instancia y instrucció d'aquest Partit, després d'un més de llicencia, lo Jutje propietari Don Brun González Saravia.

Sia la benvinguda.

EDICTO

Don Manuel Rodès Campderà, Juez de primera instancia accidental del partido de Santa Coloma de Farnés.

Hago saber: Que á las once de la mañana del día veintisiete de Octubre próximo, se celebrará en el local de este Juzgado la segunda pública subasta para la venta á favor del mayor postor, con rebaja del veinticinco por ciento del valor de tasación, de la finca siguiente: Una casa con su patio huerto al detrás, señalada de número cinco, situada en la carretera de Manresa á Girona, calle Carretera de Girona, en la villa de Anglés, de planta baja y un piso, que mide la parte edificada la superficie de ciento veinte metros cuadrados y la del patio huerto, la de ciento veintitres metros cuadrados, lindando por el Norte con la expresada carretera de Manresa á Girona, por el Este con un patio que tiene en usufructo D.ª Dolores Boera y es propiedad de su hija mayor; por el Sud con D. Juan Cendra, antes D. Manuel; y por el Oeste con D. Jaime Casademunt antes don Pedro Trias; se halla embargada á D.ª Dolores Boera y Comas en juicio ejecutivo que se le sigue á instancia del Procurador D. Salvador Planas en representación de D. Magin Esplugas Marimón; y ha sido pericialmente valorada en la cantidad de seis mil setenta y cinco pesetas, rigiendo para la subasta aunque con la indicada rebaja, el pliego de condiciones que sirvió para la anterior.

Dado en Santa Coloma de Farnés á veintidos de Septiembre de mil novecientos seis. — Manuel Rodès. — Ante mí, Juan Rotllan.

Bibliográfiques

Josafat. — De Prudenci Bertrana.

Dona pler veure la ufanosa rebrotada de les lletres catalanes, la febre de publicació, lo refinament de nostra parla. En Bertrana ha volgut portar també ab *Josafat* son ben escayrat carreu al sumptuós temple que a la Literatura es va aixecant a Catalunya.

Narració directa ensense inútils episodis que imposin dilatories a l'assumpte principal, es desenrotlla severa y magestuosa, precisa y atractiva, iniciant en el lector un interès sempre creixent que no acaba fins a la última fulla, plàstich y poemàtich final, digne de la ploma mellor trempada.

Lo llenguatge d'en Bertrana es castiç y culte, ensense pecar d'aquell cilteranisme d'invenció a que 'ns tenen acostumats molts escriptors, per altra part distingits.

L'insigne escriptor gironí s'ha conquerit un nom, y ab ell irá sempre acompanyat en nostra memoria el del solitari de Santa Maria.

Galvanoplastia y Electrólisis, es el título del nuevo manual publicado por los Sucesores de Manuel Soler, y que forma parte de su ya célebre biblioteca.

El nombre del autor, D. Ricardo Yesares, nos dispensa de todo elogio, pues ya tiene suficientemente demostrado en las muchas obras que de electricidad lleva publicadas, los profundos conocimientos que pone en esta rama de la ciencia y la facilidad envidiable que tiene para poner éstos al alcance de todas las inteligencias por poco cultivadas que éstas estén.

El libro *Galvanoplastia y Electrólisis*, es lo mejor que hemos leído acerca de esta materia, y no dudamos en recomendarlo á nuestros lectores, en la seguridad de que han de agradecerénoslo cuantos quieran aprender con prontitud y bien á manejar los baños para el encobrado, plateado, dorado, etc., y deseen obtener reproducciones exactas de estatuas, medallas y demás objetos de arte, pudiendo asegurar que el que estudie con detenimiento la obra del doctor Yesares *Galvanoplastia y Electrólisis*, puede desde luego considerarse como un perfecto obrero en esta clase de trabajos.

Véndese en todas las librerías y centros de suscripciones al ínfimo precio de 2'50 pesetas ejemplar.

—Asi mismo dicha casa editorial «Sucesores de Manuel Soler» de Barcelona que con tanto aplauso viene publicando Manuales de todas las ciencias y sus aplicaciones prácticas, acaba de editar el número 63 de la Colección, con el título *Educación de los niños* por Federico Climent Terrer.

La materia está tratada por el autor de conformidad con el criterio de los más eximios pedagogos, á quienes sigue en muchos puntos de la obra, sin dejar por ello de exponer ideas verdaderamente originales y de observación propia en las cuestiones puestas á debate por la moderna Pedagogía.

No es el Manual un tratado completo de esta ciencia sino un resumen de los conocimientos que respecto á la educación de la infancia deben tener cuantas personas miran con interés los asuntos pedagógicos, y especialmente las madres de familia y quienes sienten vocación á la enseñanza.

La novedad de criterio y las ideas propias del autor de este utilísimo Manual se echan de ver sobre todo en lo referente á procedimientos de enseñanza de todas las materias constitutivas de la cultura general, asignadas á la escuela primaria y al período básico de la educación del hombre.

Asimismo es digna de encomio la claridad y precision con que el autor pone de manifesto las íntimas relaciones entre las tres modalidades física, intelectual y moral de la educación, evidenciando con sólidos razonamientos que las tres diferenciaciones se integran en una sola y verdadera educación.

En la parte referente á la educación física ilustran el texto varios grabados explicativos de los más importantes ejercicios gimnásticos, así espontáneos como disciplinados, que coadyuvan al fortalecimiento y robustez del cuerpo. En la parte de educación intelectual se dan reglas prácticas y concretas para la provechosa enseñanza de las ciencias elementales en una escuela graduada, ó gradual, como con notoria propiedad la llama el autor. Y en la parte de educación moral hay también reglas prácticas para la buena crianza de los hijos.

Toda la obra está escrita con riguroso método de exposición, en estilo claro, sencillo, elegante y ameno de modo que su lectura instruye sin cansancio y ha de satisfacer seguramente á todos aquellos que ansien saborear un compendio de Pedagogía popular exento de las avideces propias de los tratados didácticos de una materia cuya divulgación es en nuestro país más necesaria tal vez que la de otra alguna.

Pídase en todas las librerías y centros de suscripciones al precio de 3 pesetas ejemplar.

Girona: Imp. de Carreras, devant lo Seminari.

R. BACH-ESTEVE

DENTISTA - CIRURGIÀ

Progrés, 21, pral.—Girona.

Ofereix als seus clients d'aquesta població y al públich en general, els seus serveys professionals,

FONDA QUIMET

(Els dilluns) Santa Coloma de Farnés.

Dents y dentadures artificials.—Curació de malalties de la boca.—Extracció sense dolor.

Consulta y operacions gratis als pobres.

POMADA PANCHO

Medicamento portentoso

Las heridas producidas con instrumento cortante ó arma de fuego, granos malignos, carbunclos, quemaduras, panadizos, desgarros del tejido muscular, magulladuras, flemones y otras muchas dolencias de la piel, se curan radicalmente con la aplicación de buenos parches de la maravillosa é insustituible **POMADA PANCHO**.

VENTAS: SANTA COLOMA DE FARNÉS, en casa del autor, Don Francisco Fondevila; BARCELONA, calle del Hospital, 4; Plaza Santa Ana, 23, 3.º-2.ª y calle de la Princesa, Administración de Loterías.

Infinidad de certificaciones corroboran la eficacia de la **POMADA PANCHO**.

El infrascrito Cura Regente de la Parroquia de Santa Coloma de Farnés, Obispado de Gerona (1).—Certifico: que D. Francisco Fondevila y Jofré, natural y vecino de esta parroquia de mi cargo es persona de buena conducta merece entera confianza á todo el vecindario por su notable honradez y está adornado de sentimientos altamente humanitarios conforme ha dado de ello repetidas pruebas distribuyendo respetables sumas en beneficio de los pobres, destinando igualmente á fines benéficos la mayor parte del producto líquido del específico de su invención llamado *Pomada Pancho*, cuyos maravillosos resultados en su aplicación á diversas enfermedades, vienen sobradamente justificados, no solo por la fama universal de que goza, sino también por los muchos documentos fehacientes que obran en poder del interesado y por el sinnúmero de cartas que el mismo está recibiendo todos los dias dándole cuenta de nuevas y rápidas curaciones obtenidas por la referida *Pomada Pancho*: Y para que conste á instancia y satisfacción del propio D. Francisco Fondevila y Jofré, libro el presente sellado con el Parroquial, en Santa Coloma de Farnés á los catorce de Noviembre de mil ochocientos noventa y dos.—José Gallis, Presbítero Regente.—Hay el sello de la Parroquia.

(1) Hoy Cura Párroco de Figueras.

FONDA DE PUIG (avans, de 'n BOU)

CARRER MAJOR

Punt céntrich

Excelent servey

AGUA XALA

ANTES
VICHY
CALDENSE

miner-medicinal Analisada, autorizada y garantida. La més rica, Natural, ALCALINA, BICARBONATADA, SODICA, TERMAL, apropiada para les Afeccions del Fetge, Melsa, Ventrell, Diabetes, Reumatisme y Parálisis.

SUPERIOR AIGUA DE TAULA

Demánis á farmacies y punts de venda d' Aigues minerals.

Vegis anuncis y memories, análisis y prospectes, que s'envien gratis á qui 'ls demani. Administració y Diposit general:

Barcelona, Passeig de Sant Joan, 4 (Arch Triomf) Teléf. 1.559.

BALNEARI de Santa Coloma de Farnés (Gerona)

Aygues termals de 40 centígrados de temperatura; bicarbonisades, calcica ferroginoses, indicades per eminentes facultatius pera combatre la gota y reumatismes crònichs, falses anquilosis y neurastenies y especialment pera corretgir la parálisis del moviment produhit per les feridures (*apoplegias*) de quina malaltia son un gran preservatiu.

Sens rival pera les malalties de la matris y pera reconstituir les forces en totes les convalecencies.

L' establiment reuneix el confort desitjable.

Cotxes a tots los trens a la estació de Sils.

OBERT TOT L' ANY

Metje-Director, D. FRANCISCO MARAVER

Gerent, D. JOAN MARTÍ.

—Aquí he de encontrar el libro que busco, pues en la colección de MANUALES-SOLER que constituye la mejor "Biblioteca útil y económica de conocimientos enciclopédicos" y en la que colaboran los más eminentes autores, se encuentran temas interesantes lo mismo para el abogado, agricultor, médico, etc., etc., que para el obrero estudioso que desee cultivar su inteligencia en las ARTES, CIENCIAS É INDUSTRIAS.

DE VENTA EN TODAS LAS LIBRERÍAS.

Editores: SUCESORES DE MANUEL SOLER, Apartado 89, BARCELONA

ELECTRICITAT

Maquinaria.—Contadors.—Bombes.
Turbines de vapor.
Material mecánich y Turbines
hidráuliques.

Societat espanyola

OERLIKON

LOECHES (LA MARGARITA)

Com purgant, depurativa, antisséptica
y curativa, no té parió l'aygua

de **LOECHES**